

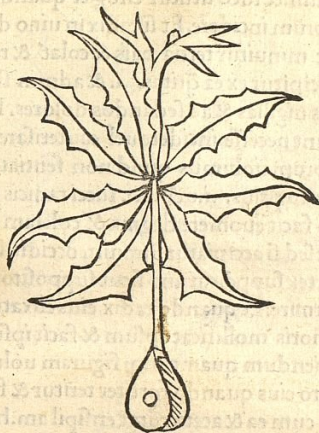
um ī tali casu cōueniēs dyamoron detur & fit ī de
gargarisima R. succi mori domestici uel dyamo
ron. ō. i. s. aq̄ plātaginis. ō. iiii. aceti mel. rolag. añ.
ō. s. misce & fiat garga. Videlicet ē loco dyamo
ron decoctio succi mori celsi cum melle despuma
to & seruat ad lōgū tēp̄. Itē succus etiā de moris
dulcibus aliquātulū calefactus & datus potui sol
uit uētrē si sit cōstipatus ex frigida causa. Et uinū
decoctiōis mororū mūdificat ītestina. succus cor
ticis uel pu luis corticis eius cū melle lumbricos ne
cat. Cortex moricelsi uirtutē habet cōsumēdi: dis
soluēdi & mūdificādi. Mora siluestria uirtute ha
bēt cōstringēdi gratia acetositis. Item decoctio
foliorū & corticis mori ī uino & parū aceti ualet ī
dolore dētū os ī de abluendo. Itē emplastrū ex fo
liis moricelsi & oleo ualet in cōbustione ignis uel
aquæ calide. Itē decoctio foliorū & uitis & ficuū
ī aqua pluuiali denigrat capillos. Itē succus mori
acetosi & foliorū eius confert ad apostemata oris
& uulue & ē ultimū ad squinantia & p̄focacionē.
Mox malū ē stomacho corrūpiē enī ī eo. Et opor
tet ut comedatur omnes sp̄ties eius ante cibum.
& post cibum sumpta corrum puntur: & colericis
non obsunt. Et morum aliquāliter exiccatum re
tinet uentrem & opitulatur dissintericis. Auicē
na eodem capitulo.

MERCVRIALIS

☿ Mercurialis calide & sicce cōplexionis ī primo
gradu & ē duplex scilicet masculus & foemina q̄
ē maior & masculus minor. & habet rotūda semi
na. Pādecta auctoritate Auerrois libro colliget ca
pit. de mercuriali. Vterq; mercurialis in cibus elixa
tus & comestus uentē soluit. Elixatura eius acce
pta humores aquosos purgat ut mercurialis cum
bletibus & uiuispassulis buliatur cum iure carniū

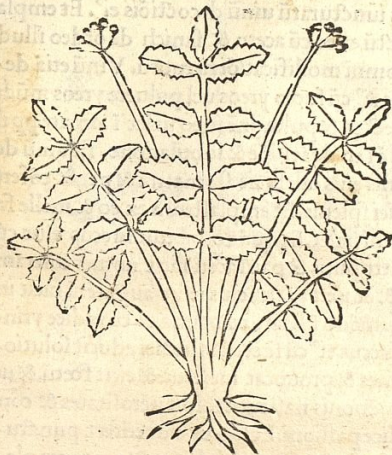
recentium de illo brodio multum sumat & suffi-
 ciēter lubricat. Fit etiam ex mercuriali clistere isto
 modo. R. mercurialis bletis matris uiolay malue
 añ. m. i. foliorum sene pollipodii añ. o. j. i. decoquā
 tur in aqua lib. i. j. ad consumationem ferre ter-
 tiay partis coletur colature misceatur cassiēstule
 extracte. o. j. i. benedictē laxatiue. o. j. i. olei uiolarū
 olei aneti añ. o. j. i. salis gemme. j. j. misce & fiat eue
 ma idest clistere. Dicitur q̄ folia foemina trita &
 peructa uertebro uel succus foeminae bibitus foeminas
 generare facit. Et de foliis masculi & succo
 eius simili disciplina factum masculos generare
 facit. Item mercu. i capone coctus & eius caponis
 decocti acceptū purgat humores grossos & aquo-
 sos & nigram coleram. Item confert febris tem-
 poralibus & tipicis seu interpellatis egritudinibus
 tremoribus & inflationibus stomachi & asmaticis
 & arteticis singulare remedium est. Galienus. vii.
 simplicium. capitulo delinofostida idest mercuria-
 li. Vtimur quidem omnes eo ad uētris subdu-
 ctiones solum. Et uinum decoctionis mercuria-
 lis & calamenti sufficiens dyforeticam est. Pan-
 decta eodem capitulo.

MANDRAGORA

Mandragora est frigida & humida i tertio gra-
 du scdm Auicēna: sed scdm. Pādecta ē frigida in
 tertio & est i ea cū hoc caliditas pauca. sed in po-
 mis mādragore ē humiditas pp hāc causā i ducūt
 subet id ē somnū pfundū. sed cortex eius radica
 est frigidus multum & cum hoc desiccet. Et quā
 do ex ista radice exibetur alicui in potu uel in ci-
 o cum pane incidit sumens eam in subet idest

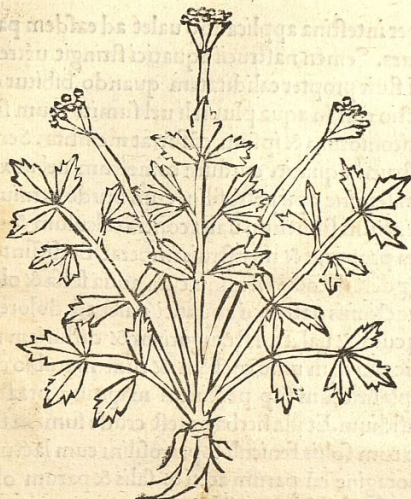
somnum. & ideo utitur cirogici quando uolunt
 membrum incidere. Et si radix in uino decoquat
 donec minuitur tertia pars & colat & reponitur
 & si accipitur ex ea q̄ntitas. .i. & admin. stratur ad
 nimias uigilias & ad sedandos dolores. Et quan-
 do fiunt necesse incidere uel cauterisare aliquod
 membrum uolumus quod non sentiat detur
 ei in potu prius. .i. uel. .i. .i. succi radice cum mel-
 licrato facit euomere flegma & coleram sicut elle-
 borus: sed si accipiatur nimium occidit. Item qua-
 do cortex suppoitur ano sicut suppositorium fa-
 cit dormire. Et quando radix eius elixatur cu ebo-
 re sex horis mollificat ipsum & facit ipsum abile
 ad faciendum quamcunq; figuram uolueris. Ra-
 dix uero eius quando fortiter teritur & fit empla-
 strum cum ea & aceto curat erisipilam. hoc idem
 quando miscetur cum oleo uel melle cofert mor-
 sui uenenofo. Et quando miscetur succus radice
 uel decoctio cum uino & sauit ordeii ualet in se-
 dando dolorem iuncturarum & omnes alios do-
 lores. Pandecta.

NASTRUCIUM ORTIULANVM

¶ Nastruciu domesticu & agreste. domesticu est
 calidum & siccum in tertio. & est similis uirtute
 inapis. Est resolutiuum maturariu cum lenitate.
 Retinet callidos cadetes uinū decoctionis eius &
 linitio succi eius super crines. Emplastru etiam ex
 eo factum cu succo eius & seperuua & sale & sup
 carbunculum applicando uel super ignem perli-
 cum confert. Etiam succus nastrucu cum melle

mixtus ualet ad scabiē ulcerosā. Prodest etiā i do-
 loribus iuncturarū uinū decoctiōis ei⁹. Et empla-
 strū factū ex eo cū aceto & sanich de ordeo illud
 cōfert omni mollificatiōi neruorū. Vinū etiā de-
 coctiōis ei⁹ cū succo yreos uel puluere yreos mūdi-
 ficat pectus & pulmonē ideo ualet i asmate pp il-
 lud qd ē i eo de icisiōe & subtilatione. Et uinū de
 coctiōis eius calefacit stomachū & par & cōfert
 grossiciei splenis. Et emplastrum ex eo & melle fa-
 ctū spleni ualet. Et quādo bibitur succus eius cū
 succo attriplicis & parū aceti facit uomes coleram
 rubeā & educit eā. Itē eius usus augmētū facit in
 coitu sumēdo i salato cū baucia & cū radice yrin-
 gi. Itē succus ei⁹ cū succo absinthei educit solutio-
 ne uermes & prouocat mēstrua & eicit foetū. & ui-
 nū decoctiōis nastrucii soluit uētositates & con-
 fert colice passioni. Et succos eius cōfert punctu-
 re uenenosorū animalū bibitus & more empla-
 stri superpositum cum melle. Et quādo ex eo suf-
 fumigat domus effugat ea. Auicēna. Cōtra stran-
 guiriā herba ipsa decocta i uino & oleo posita su-
 per pectinem pdest. Valet etiam tenafinoni pul-
 uis nastrucii & cimini & colifolnie. Itē semen eius
 masticatū ualet i palisi lingue. Item puluis semi-
 nis eius naribus inflatus ualet contra frigiditatē
 & humiditatem cerebri.

NASTRUCIUM AQUATICUM

Nastrucium aquaticum id est senatio calidū
 in primo & siccū in secūdo gradu. Pandecta. sed
 scdm Plateariū ē calidū & siccū i tertio. Nastrucii
 coctū cū carnibus addēdo mellissam mundificat
 pectus & pulmonē a frigidis humoribus. Itē ole-
 ra facta ex nastrucio aqūico & petrosilino & ane-
 sto ualet cōtra colicā & yliacā passiones. Et fomē-
 tum factum ex eisdem herbis cum uino coctis

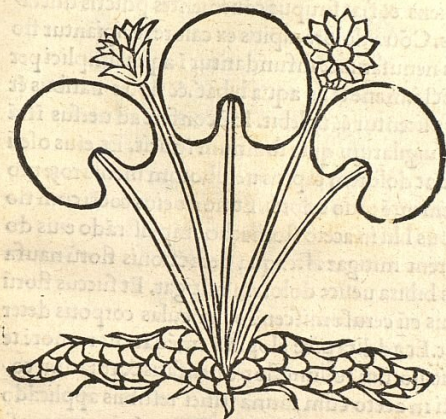
super intestina applicando ualet ad easdem passionēs. Semen nasturcii aquatici stringit uentrem qui fluit propter caliditatem quando bibitur de coctio eius in aqua pluuiali uel sumitur cum succo citoniorum & ipsum confortat membra. Semē nasturcii aquatici crudum comestum uel mixtū cum semine apii petrosilini cum brudo carniū recentium sumendo ualet contra calculum & urinam prouocat & mensuris imperat. Et dissintericis pdest decoctio seminis cum aqua falsa & oleo decoctionis nasturcii aquatici ualet ad dolorem yliacum. & ualet ad stranguriam & dissuriam nasturcium cum uino coctum & cum marubio cathaplasmatum sup pectinem magnum praestat praesidium. Et illa herba potest crude sumi in salato cum foliis feniculi & petrosilini cum lactuca & boragine cū parum aceti & salis & parum olei oliue fit inde bonum salatum conueniens in prouocando urinam calculum eiciendo. & mensura prouocat & foetum expellit etiam quando sola comeditur. Et ualet ulceribus intestinorum. Serapio eodem capitulo.

NIGELLA

¶ Nigella calida ē & sicca ī tertio. Virtus existit ī semine. Virtutem habet diureticā ex amaritudine dissoluendi consumendi ex qualitatibus suis. Itē emplastrum factū ex farina seminis nigelle cum succo absinthei circa umbilicum applicatum pueris lumbricos necat. Vnguentum factum contra scabiē fiat decoctio pulueris nigelle ī magna quantitate cum sulphure ī forti aceto ad aliquale spiss.

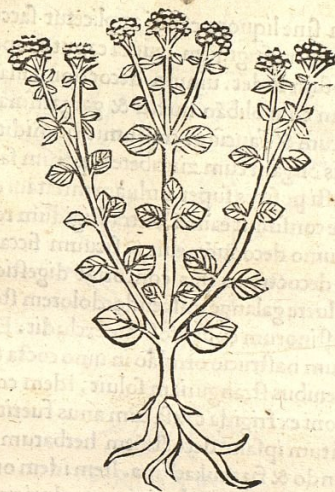
situdinem addito oleo fiat in de unguentum bo-
 num ad scabiem & impetiginem. Et ad lentiginē
 faciei ualet farina fœminis nigelle & ceruse cum
 aceto cōfecta. Et oleū amigdalarum amarum de
 coctiōis farina seminis nigelle instillatus auribus
 uermes aurium necat. Item uinum decoctiōis ni-
 gelle & seminis nastrucci & seminis aneti & semi-
 nis petrosilini confert contra stranguriam & dif-
 suriam & yliacam passiōes. Et nigella in minima
 quātitate sumpta neca. Pandecta. Sed ī magna
 quātitate cum uino & oleo cocta & in sacco ap-
 plicata pectini & renibus ualet ad prædicta. Uri-
 na decoctiōis farine nigelle & succi uermicularis
 curat carbunculum cum aceto coquendo. Et fari-
 na seminis nigelle cum aceto cocta miscendo pa-
 rum piretri & in oretentum mitigat dolorem de-
 tium. Et uinum decoctionis nigelle & arthemisie
 pluribus diebus potatum menstruis imperat: uri-
 nam prouocat. & lac depōit quia desiccatur nimis.
 Et pingues & glutinosos humores digerit. Et ca-
 put purgium factum cum puluere eius & pulue-
 re redicis yreos naribus inflando confert ne aqua
 descendat ad oculos. & propietas eius est quæ au-
 fert febrem flegmaticam & melancolicam. & con-
 fert morsui serpentum. Pandecta

NENVFAR

¶ Nenufar frigidū & humidū in secūdo gradu.
 Et ē duplex quædam desert albū florē quæ ē me-
 lior. & est croceum florem producens quod nō ē
 adeo bonum. Et flos eius usui medicine compe-
 tit. Et ex floribus fit sirupus contra febrem acutā
 & epatis calorem. flores nenufaris & flores uiola-
 rum & semen endiuie & semen lactuce & portula-
 ce & semina quattuor frigida quæ omnia decoquāt in

aqua & parū aceti & colature addatur zucarū suf-
 ficiens & fiat sirupus cōuenientes p̄dictis discra-
 siis. Cōtra dolorē capitis ex calore recipiantur flo-
 res nenufariis & infundantur ī aqua simplici per
 noctē: mane talis aqua bibat̄. & flores naribus ēt
 applicentur & ualebit. Idē confert ad uersus istā
 tīa uigilarum quia somnum ī ducit. Et eius oleū
 sedat dolorem capitis uel aliorum membroḡ pro-
 uenientē uitio caloris. Et flores eius cocti cum flo-
 ribus lilii in aceto stomacho emplastrādo eius do-
 lorem mitigat. Eraqua decoctionis florū naufa-
 ris bibita uelice dolorem mitigat. Et succus florū
 eius cū cerusa miscendo maculas corporis deter-
 git. Et addita pice alopicā emēdat. Et rumorē te-
 sticulorum tollunt flores neufaris & rosarum co-
 cti in aceto cum farina tritici testibus applicādo
 sine dubio multum prodest. Semē eius etiam as-
 sidue bibitum id̄ facere nouit. Item radix eius &
 semen neufaris uirtutem habent desiccatiuam si-
 ne mordicatione ideo reuma uentris reprimat. Se-
 men uero eius in potu datum spermatis fluxū re-
 primit si plus a ratione fluat. Et est multum cor-
 dialis. Auicenna de uirtutibus cordis. Vinum de
 coctiōis radice eius & cornicis tamarisci ualet apo-
 stematibus splenis. Auicenna.

ORIGANVM

Organū calidum est & siccū in tertio gradu
 cuius duplex ē species scilicet origanum siluestre
 quod latiora habet folia & forti⁹ operatur. Aliud
 ē domesticum qd̄ in ortis reperitur & minora ha-
 bet folia & suauius operatur & istud ī medicinis
 ponendum est. Virtutē habet dissoluendi: consu-
 mendi: attrahendi relaxandi. Itē folia origani cū
 floribus & maiorana ī sacco posita & sup̄ testa

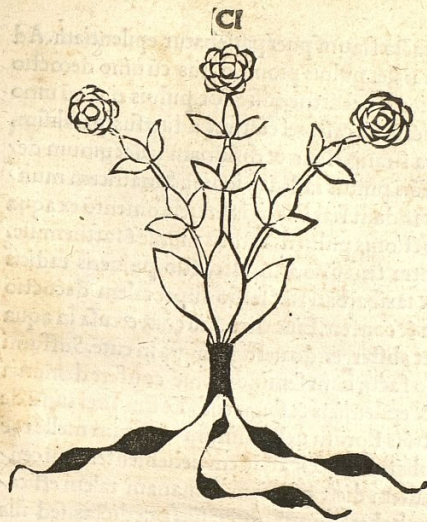
calefacta sine liquore capiti applicetur facculus
 confert contra frigidum reuma caput cooperia-
 tur ut ipsum sudet. uinum decoctionis illarum
 herbarum cum olibao mixtū & gargarismatum
 gingiuarum & faucium consumit humiditates.
 Et puluis origani cum zincbere & parum salis cō-
 munis usti positus super uuluum inflatam ex hu-
 miditate consumit eam. Contra frigidum reuma
 utimur uino decoctionis eius & ficuum siccarum.
 & uinū decoctionis eius confortat digestionem
 cum puluere galange miscendo: dolorem stoma-
 chi & instinorum ex uentostate excludit. Et ipsa
 herba cum nastrucio ortulao in uino cocta & sup-
 posita renibus stranguriam soluit. Idem confert
 tenasmoni ex frigida causa cum anus fuerit extra
 suum situm ipsam decoctionem herbarum anno
 applicando & fiat eukacisma. Item idem officio
 uulue applicatum cū oleo mixtum duriciem ma-
 tricis soluit. Et fomentum factum ex aqua deco-
 ctionis eius & arthemisie matricem mundificat
 & menstrua prouocat. Serapio. Et uirtus ambarū
 herbarum est calida prouocat urinam. Et quādo
 bibitur decoctio earum laxat uentrem & facit de-
 scendere superfluitates colericas. Et quādo sumi-
 tur in potu cum aceto confert spleneticis & potui
 uenenofo. Serapio eodem capitulo.

PIRETRVM

Piretrum est calidum & siccum in tertio. Aui-
 cēna melius est qd' est acutū est & mordificatiuū
 lingue. Et radix piretri ponitur in medicinis. No-
 ta q' acutum piretrū primo cū masticatur nō per-
 cipitur: sed debet aliquantulum masticari & tene-
 ri in ore. habet autem uirtutē dissoluedi: atrahē-
 di & consumēdi. Gargarismus cum aceto & uino
 decoctionis radieis piretri & zinciberis & siccum

siccatum cerebrum a superfluitate flegmatica mu-
 dificat & humiditatem uue consumit. Idem facit
 radix piretri sola masticata. Et iter dentes radix ei⁹
 masticata tollit dolorem dentium. Et masticatū
 paralifim lingue aufert. Et radix piratri cōtusa cū
 herba paralifi in uino & oleo cocta emplastra lo-
 co paralitico & artetico & podagrigo multum cō-
 fert. Item radix piretri trita cum uino & succo her-
 be paralifis cocta ad spissitudinem cui addatur
 oleum & cera quod sufficit & fiat unguentum ua-
 lens ad prædicta optimum. Platearius. Et uirtus
 radice piretri est adustiuā. Et prouocat sudorem
 decoctio radice piretri puluerizati & succi cala-
 menti cum uino & oleo quo ungtur corpus. Fri-
 catio facta ex decoctione radice piretri in uino &
 oleo confert mollificationi neruorum antiquæ &
 stupori neruorum. & prohibet generationem al-
 cuset. id est spasmi in cruribus aut aliis membris.
 Et uehementer aperit opilationes calotorii & con-
 strictioni narium. Et eius decoctio in uino cōfert
 dolori dentium ex frigida causā. Et acetum deco-
 ctionis eius confirmat dentes mortos si tenean-
 tur in ore. Et quando fricatur cum eo & oleo cor-
 pus ante peroxifimum rigoris cōfert rigori febris.

PIONIA

Pionia calida & sicca in secundo gradu. Cuius
 radix in medicinis ponitur cū reperitur i rece-
 ptis eligēda ē illa quæ nigra existit continua non
 pforata. & i hyeme colligitur & p annū seruatur.
 Virtutem habet occultam contra epilentiam & su-
 pensam collo præseruat ab epilentia: testante Ga-
 lieno experto de quodam puero cuius collo talis
 radix appensa erat & nō patiebatur: radice enim

substracta statim puer patiebatur epilentiam. Ad
 idem ualet puluis pionie datus cū uino decoctio
 nis pionie uel arthemisie. Et puluis eius cū uino
 decoctionis castorei confert aduersus paralysim.
 Cōtra stranguriam & diffuriam ualet uinum de
 coctiois puluis radice pionie ad matricem mun
 dificandam fiat fumigium uel fomentū ex aqua
 decoctionis pulueris radice pionie & arthemisie.
 Contra tenasmonem decoctio pulueris radice
 ei⁹ & taxibarbatī fiat sessio super talem decoctio
 nem & confert. Eius decoctio cum cerusa in aqua
 ualet abstergen do uestigia nigra in cute. Suffumi
 gatio facta cum semine pionie confert demonia
 cis & epilenticis & sanat eos. Et similiter uinū de
 coctiois florum uel seminum eius cum melle ros
 & bibatur confert ad idem uehementer. Auicen
 na autem dicit pioniam romanam talem effica
 tiam habere contra discrasias prædictas. sed illa
 quæ penes nos in almania reperitur nō habet ma
 gnum effectum. Et si bibantur. xv. grana de semi
 ne pionie in uino aut mellicrato conferunt in cu
 bo ualde. & semen eius confortat stomachum &
 sedat eius dolores & mordicationem. Et aqua de
 coctiois eius ualet in ictericia & appetit opillatio
 nes epatis & prouocat menstrua & urinam. Auic
 cenna eodem capitulo.

CII

PETROSILINVM

¶ Petroselinum est calidum & siccū in secūdo. cu
 ius duplex ē maneries scilicet domesticū & agre
 ste. quorū semina præcipue cōpetunt ī medicinis. Et
 cū in receptis petroselinum reperitur semen intel
 ligitur ipsius domesticū. semina p̄ annum seruan
 tur. uirtutem habet diureticam. Et feniculo & pe
 trosilino & nasturcio aquatico & boragie & lactu
 ca potest fieri cōpetens salatū cū aceto & parū o.

lei oliuæ & parum salis. Fit etiam inde falfamen-
tum contra calidas discrasias corporis humani.
Herba ipsa in cibus posita digestionem confortat
& uentositates excludit. Itē succus petrosilini cla-
rificatus mixtus cum puluere thucie præparate i
aqua ros fit inde colirium pro oculis. Item semen
petrosilini cum foeminae feniculi & apii in cibus
comesta confert calculosis. Vel ista foemina pul-
uerizata mixta cū salis fraga cum zucaro albo mi-
scendo in modum trageæ & ualet ad idem. Item
radices petrosilini sunt dure digestionis ergo po-
tius confert eius brodium. Item petrosilinum da-
mus in opilatione splenis & epatis cum scolopen-
drie & leuistico in cibus sumēdo. similiter ualet ui-
num decoctionis illarum herbarum contra ean-
dem discrasiam. Decoctio illarum herbarum con-
fert in colica & stranguria quia digerit & resol-
uit. Decoctio etiam seminis petrosilini & fenicu-
li & scolopendrie in aqua absinthii cuius colatu-
ra cum zucaro mixta confert yctericie uitio opila-
tionis præcipue splenis. Item uirtus etiam totius
herbe est prouocatiua urine & menstrui. & est co-
ueniens inflationibus stomachi & intestinorum.
Serapio.

POLIPODIUM

Polipodiū calidum est in secundo: siccū i ter-
tio gradu. Virtus ē in radice quæ in sapore dulcis
est & no dosa. & qđ nascitur sup radices quercus
est efficacius. Est resolutiuū uētositatū & humidi-
tatum & in decoctione polipodiū debet poni ali-
quod exclusiuum uentositati ut ē anisi & semen
feniculi & cimini; quia polipodium resoluit hu-
mores i uētositates. Virtutē etiam habet ipsū po-

lipodiū dissoluendi & attrahēdi. & etiā purgādi
 p̄ncipaliter flegma & melācolia secūdar̄io. unde
 cōpetēter ponit ī decoctiōe flegma & melancoliā
 purgāte. Et flegmaticis & melancolicis sani datur
 ad p̄seruationē. Cōtra febrē quotidianā & quarta
 & dolorē arteticū & contra dolorem colice & ylia
 & passionū cōferre habet. Et talis ē usus. Recipe
 floriū sene. radiciū polipondii & radi. esuele añ.
 ̄o. ̄. seminū feniculi petrosilini: leuistici añ. ̄. ii.
 uuarū passularū: florū uiolag. boraginis añ. m. ̄.
 liquiritie. ̄. i. omnium contusorū fiat decoctio ī
 aqua & uino añ. lb. i. ̄. ad cōsumatiōem ferre me
 dietatis coletur & colatura dulcoretur cum suffi
 cienti zucaro quod sufficit & fiat potus & utatur
 eo modo ut supra. quo consumpto sequentes pil
 lule sumantur. Recipiantur masse pillularum fe
 tidarum: masse pillularum de lapide lazuli añ. ̄.
 ̄. turbit. ̄. ̄. dyagredii gra. iiii. zinziberis: masticis
 añ. gra. i. misce cum sirupo acetoso composito &
 fiant pillule. viii. aut. ix. R. dyagalange uel dya
 coros pro cōfortatiuis. Item radix polipodii cum
 parum anisi decoquatur in pullo cum aliis specie
 bus odoriferis & delicatis hominibus multū opi
 tulatur. Contra arteticam buliatur radix eius cū
 semine feniculi & hermodattuli puluerizatum ī
 aqua multum prodest. Auicenna.

PARITARIA

¶ Paritaria calida & sicca in tertio gradu. uiridis
 magne ē efficitie: exiccata uero nullius. Virtutem
 habet dissoluēdi: cōsumēdi: dyaforetica ē & exte
 nuatiua uētositatū Vinū decoctionis paritarie &
 absinthei cum parum zucari confert contra frigi
 ditatem stomachi & intestinorum & dolorem eo
 rundem ex frigiditate & uentositate. Idē ualet cō
 tra stranguriam & disuriam & yliacam passionē

paritaria calefacta in testa sine aliquo liquore. superponatur lotio patienti. uel etiam in uino decocta cum semine anisi super locum dolorosum tepide applicatū miro modo mitigat dolorem & refouit. p̄la etiam paritaria sola decocta cū carnibus & comesta confert dolori stomachi & intestinorū ex frigiditate uel uentositate. Plures moderni homines faciūt tortas ex ouis & foliis paritarie cōtra praedicta accidētia & confert. Cathaplasma etiā factū ex paritaria & aq̄ salsa & oleo mutuo cocta & pectini apposita ualet cōtra stranguriam & disuriam &c. Semen etiam cathaplasmatibus exhibitum ignem sacrum extinguit miscēdo cum succo semperuiuiue. & etiam combustionibus medicatur. Tumores omnes cōpescit cum aceto & furibus tritici cocta. Et pustulas emēdat eius succus cum oleo mixtus. Succus paritarie cum cerussa & aceto mixtus ignem sacrum extinguit & herpostimentum si inde unguatur. Et podragricis medicatur succus eius cum uino & parum croci mixtus. Et succus foliorum eius cum succo liquiritie in potu acceptus tussientibus antiquis opitulatur. Et succus eius cum oleo rosae mixtus dolorem aurium mitigat. Succus etiam eius tumores faucium loco gargarismi compescit. Pande.

PORTULACA

Portulaca infrigidat i tertio & humectat i secundō gradu. uirtutē habet leniendī & humectādi & ifrigidādi. Optius cib⁹ ē fabricitātibus de colera & colericis. Similiter fanis etiā cruda uel cocta cōfert. ualet etiā ad calorē interiorū mēbrorū. Confert etiā cōtra cōstipationē uētris aqua decoctionis portulace & lactuce & prunorū & uuarū pafularū. Itē ualet ad ifrigidādū calorē febrilē; ualet

Lomasa
Y galcogirima
ad S. D.
Bras

etiā cōtra strāguriā & diffuriā tūc op̄ cōstrictiō
 nē uētris. Oīa enī ī quātū urīnā puocat itātū uē
 trē cōstipāt. Platearius. Sed portulaca cū cōueniē
 ter apponit cōstrictionē uētris phibet: humectat
 enī & relaxat. Cōfert etiā cōtra ragadias. i. scissu
 ras labioꝝ & ad ulcera eoz. Radices portulace bu
 liātur ī uase eneo & fiat puluis cōfectus cū melle
 & labia ide ungātur hoc idē ragadias leproforū
 palleat Cōfert etiā portulaca cōtritacū aceto cō
 tra apostemata calidā ī principio ipsis appōstra.
 Et succus portulace & etiā tota herba si comedat
 cōfert ulcerib⁹ ī testinoꝝ q̄a linit ipsa. Et cōueniē
 fluxū matricis imoderato. & succ⁹ ei⁹ ē fortior ī
 hoc. Et portulace usus nimius debilitat uisū. & ī
 frigidat corp⁹ & phibet uomitū colericū auferit lī
 bidinē. Itē portulaca masticata cū parū aceti fluxū
 sāguinis phibet nariū uel etiā comesta ardorē sto
 machi tollit uitio colere: p̄pea caufonicis plus ali
 is febrī⁹ prodest. sup̄ stomachū etiā emplastrata
 cū parū aceti miscēdo idē facit: stuporē etiā detiū
 sanat masticata. & q̄nq; stipica ē ī sapore ideo ua
 let dissintericis ī cibis sūpta. & q̄n fricantur ueru
 ce cū ea eradica eas proprietate sua nō qualitate:
 eius succus sedat sodā calidā. & cōfert etiā dolori
 bus renū & uesice eorum ulceribus. & ipsa retinet
 fluxum mēstruorum & ualet ulceribus matricis.
 & aqua eius ualet emoroidibus sanguis P̄adecta.

POLEGIVM

Polegium est multum odorifera. Est autē secū
 dū. Platearium calidum & siccū in tertio gradu.
 Cuius uirtus cōsistit in foliis & floribus. & debet
 colligi quando est flore. Et est duplex scilicet do
 mesticum & agreste & utruq; est multum utile
 & medicinale. uirtutem enim habet dissoluen di
 cōsumēdi & cōfortādi. Et reuma frigidū cōstrin
 gēdi & desiccādi & matricē mūdificādi & coar

tandi uentris uulua. habet etiã uirtutẽ educendi
mẽstrua & frangẽdi aut calculũ & cõfortãdi sto
machũ. In eo etiã ẽ uirtus excitãdi appetitũ & ex
tenuãdi uetositatẽ. Et eius uirtus mirabilis ẽ miti
gãdi dolorẽ interiorũ mẽbrorũ. s. ñtestinorũ. Et eius
usus multũ facit ad cõceptũ ut dicit Plinius. Item
poleyũ ipositũ sacculũ sup testẽ calefactũ sine li
quore aliquo & sacculus a deo calidũ applicet ca
piti ualet cõtra reuma frigidũ: & si maiorana ap
põitẽ cũ scicados arabico erit eo efficacius. Et gar
garismus factus ex aceto decoctiõis polegii & ficu
um siccatũ ualet cõtra frigidã tussim ex cõglutino
so hũorũ uel aquoso. Itẽ aq̃ ei cũ thucia mixtus ua
let cõtra dolorẽ oculorũ. Et fomẽtatio eius sup au
res sedat dolorẽ earũ. Et uinũ decoctiõis polegii &
mẽte ualet cõtra dolorẽ stomachi & ñtestinorũ ex
frigida cã uel uetositate. Torte etiã factã ex pole
gio & mẽta cũ ouis cõferũt ad idẽ. Emplastũ etiã
factũ ex polegio & mẽta cũ uino stomachũ appli
catũ pdest ad idẽ. Fomẽtũ etiã factũ ex decoctio
ne polegii & arthemisie hũiditates supfluas ma
trix desiccat & uulua coartat. & hodierno die
plures mulieres tali fomento utuntur. Et deco
ctio polegii & seminis feniculi & anisi in uino &
oleo pectini emplastratur prodest contra strangu
riam & diffuriam. Platearius.

CVII

PORRVM

¶ Porrũ aliud domesticũ aliud siluestre: calidũ ñ
tertio siccũ ñ secũdo gradu. Et siluestre ẽ calidius
& siccius ppter illud ẽ deterius. Porrum nocet sto
macho causans inflationẽ ac uentositatẽ. Et cũ
sui acumine neruos mordet faciet enĩ fumos me
lancolicos ex alare caput obfuscãdo uisũ. Et eius
usus causat somnia terribilia. unde caueant acco
lerici & melancolici seu inaniati & opilationem

o iiii

in capite habētes: uolētes ea cōedere capiā postea
 lactucā: endiuā & similia ut calor tēperet aut por
 rū crudū bene lotū elixet cū lactuca: ideo mūdifi
 cat humorē grossū a pulmōe & opilationē epatis
 & splenis aperit. & porū cū aceto & succo plātagi
 nis narib⁹ applicatū strigit sāguinē earū. Itē porrū
 crudū cōtusū sup mortū serpentis cōfert. Itē succus
 porri cū parū mellis sanat uulnera. Et succus por
 ri cū succū radicū lilii soluit lumborū dolorē. Itē
 porrū crudū cū caulibus comestū ualet contra ine
 brietate & stimulat ad coitum. & porrū solo suo
 odore fugat serpētes & scorpiones. Cōfert etiā ad
 dolorē dentium cum piretro & succo porri den
 tibus applicādo & iterficat uermes earū. sed usus
 eius stomachū grauat. sitim puocat sāguinē icen
 dit si ex eo nimiu comedatur. & semē porri & allei
 ī potu mixta facit strigere sāguinē ex pectore. Itē
 succus ei⁹ cū sumat⁹ cōfert ueruce. Et succus cū sa
 le mixtus cōfert ulceribus fraudulētis: & portum
 siluestre ulcerat corpus: & ei⁹ comestio causat fo
 da: & puocat ūrinā & mēstrua & abo nocēt uesice
 & rēib⁹ ulceratis. & cōfert emoroidib⁹ coctū & mo
 re emplastri suppositū. & ei⁹ usus cōmouet ad coi
 tū & similiter ei⁹ semē torrifactū. Et folia eius cū
 granis mixti ualet cōtra tenasmonē. & porrū cum
 oleo amigdalārū coctum ualet in colica. Auicēna.

PENTAFILON

¶ Pentafilon grece quīq; foliū latine. eius radix
 siccatiua in tertio gradu minime uero caliditate
 māifesta participat. Elixatura eius cum edera ter
 restri dolorem dentium mitigat ore ratenta. & ex
 decoctione eius & piretri & parum mellis fit gar
 garismus qui putredinem oris tollit. & decoctio
 eius cū plantagine uentrem stringit: dissintericis
 necesse adhibet: arteticis & sciaticis pstat effectū.

Elixatura eius cum aceto & cathaplasmata herpo
 postimeno confert seu prodest & ignem sacru ex
 tinguit cum succo sempuue miscendo. & ad apo
 stemata & panericiu apposita ad sanitatem pdu
 cit. scabiem soluit. Succus radice eius causas epa
 tis & pulmonis saluat. & potionibus uenenosis oc
 currit. decoctio foliorum eius cum uino cum fo
 liis sene addito pipere quartanariis remedium
 est. Et ab epilepticis accepta triginta diebus
 prastat effectum. Succus etia foliorum eius ycte
 ricis prastidium cofert. Et fistulis succus eius imif
 sus prastat sanitatem. Pandecta. Itē decoctio ra
 dicis eius cum oceto ualet ad ulcera de ambulan
 tia. Idē confert erisipilis & panneritio & scabiei &
 doloribus iuncturarum. Idem confert ad alcolā.
 i. apostema oris. Et unum decoctionis foliorum
 eius ualet ad epilentiam decem diebus in potu ex
 hibitum. Succus etiam radice confert ad solidā
 dum ulcera intestinorū & emoroidarum. Auicen
 na. Et si succus eius ore teneatur omnes oris curat
 passiones. Et si quis secum deferat opus dat & au
 xilium. Amplius si quis uult a rege seu p̄cipe ali
 quid impetrare copiam dat eloquentie si secum
 ipsam herbam deferat & obtinebit. Albert^o dicit
 libro secretorum de uirtutibus herbarum.

PIPINELLA

Pipinella est herba similis saxifrage non diffe
 res nisi i pilositate: quia pipinella ē pilosa sed saxi
 fraga non habet pilos. Vnde uersus. Pipinella pi
 los: saxifraga non habet pilos. Et est calide & sicce
 cōplexiōis. Virtutē habet diureticā & uirtutē dis
 soluēdi lapidē frangit i renibus & uesica. confert
 etiam contra stranguriam & diffuriā. Ad hęc om
 nia ualet unum decoctionis pipinelle & saxifra

ge & milifolis cū radice petrosilini & spargi. hæc eadem decoctio multum pdest i colica & yliaca passionibus. Similiter præstat auxiliū cōtra opilationē spleni & epatis. uel. def sequens potus qui maioris erit efficacie aduersus easdē egritudines prædictas. Recipe pipinelle. saxifrage. scabiose. thapcticæ añ. m. i. florum uiolarū & boraginis uuarum passularum añ. o. j. seminum petrosilini: milii solis: anisi liquiricie. radicum spargi & tamarisci añ. j. ii. foliorum sene. o. j. zinziberis. j. omnia contundantur grosso modo & buliantur in lb. ii. aquæ ad consumptionem tertiæ partis coletur & colatum dulcoret cum sufficienti zucaro & fiat potus mane & sero tepide sumendus pro qualibet uice in quantitate mediij cippi. quo potu consumpto sequentes pillule circa medium noctis exhibeatur. Recipe masse pillularum fetidarum: masse pillularum aggregatiuarū añ. j. quinq; pulpe granorum coconidū numero. vii. misce malla xando cum sirupo aut potu superiori: & fiant pillule. ix. Postea datur dyaciminum uel electuarium ducis pro confortatiuis. & ungantur regiones splenis uel intestinorum uel renum cum unguento dyaltæ ubi dolor expostulat & summū erit remediū.

PAPAVER

¶ Papauer frigidū & siccū i scdo. salbo. sed papa uer nigrū ē frigidū i tertio. Auicēna. Semē papa ueris medicine cōpetit notāter albū & semē papa ueris nigri nō debet dari qa magis mortificat. uirtutē hēt i ducēdi somnū. fiat emplastrū ex semine papauē. & lactuce mulieris & albumis oui circa tēpa. & qdā dat pueris pulueres papauē. albi cū lacte ut eo meli^o dormiat. & semē papauē. u^o ipa her

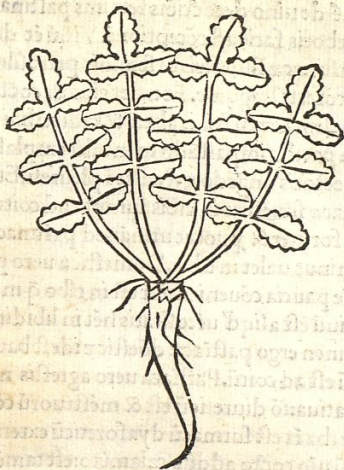
ba trita cū oleo ros & supponat aut ligat Aposte
 mati calido ī p̄cipio similiter ualet cōtra calefa-
 ctionē epatis. Et oleū uiolay cū semine papaueris
 albi cōficiat & ī de sp̄ia dorsi ungat febricitātib⁹:
 ideo ualet cōtra siccitatē mēbroꝝ ut ī ethica & īn
 aliis febrīb⁹. Itē cōtra siccitatē pectoris & cōsūptio
 nē mēbroꝝ cōfert dyapapauer. uel cōficiatur ele-
 ctuariū ex succo liquiricie: gumi arabici: dragāti. ani-
 si & seminis papauer albi iuxta quātitatē alioꝝ &
 cōficiat cū sirupo de papauere & fiat electuariū
 qđ ualet tabe factis & exiccatis seu ethicis ut supra
 Itē si caput lauet cū decoctiōe seminis papauer &
 radice ei⁹ īducit somnū ī febrīb⁹ acutis ī qb⁹ ista
 neia uigiliarū assistit. Itē ex succo papauer marini
 fit opiū qđ ē frigidū ī q̄tō grado & siccū ī tertio:
 Itē oīa papauera ī figura folioꝝ cōueniūt: sed dif-
 ferūt ī floribus: qa aliqđ papauer. s. albū hēt florē
 albū. & papauer rebeū habet florē rubeū. & papa-
 uer cornūtū gerit florē glaucū. Et oīa papauera p-
 ducūt semē nigrū p̄ter papauer albū qđ hēt semē
 albū. Et ex succo papauer nigri fit opiū forte. Itē
 ellixatūra papauer ī cibus somnū īducit. Et folia
 papaueris cū aceto exhibita rumorē tollūt. & ignē
 sacrū extigūt & maxie dolorē auferūt ab extra ap-
 plicādo. Et tussim mitigat & fluxū uētris abscedit
 & si uinū bibit litargicos facit & occidit dolorē ca-
 pitis & aurū cum croco mixtura sedat. Pandecta

POPVLVS

¶ Populus est arbor cuius cōplexio est compo-
 sita ex substantia aquea & terrea subtili: p̄pter hoc
 accidit qđ eius uirtus est cōposita. Est uinum deco-
 ctionis corticis eius cōfert sciaticā & distillationi
 urinæ. Et dicit qđ phibet cōceptionem quādo bi-
 bitur de radice eius: & dicit quādo potat de fo-
 liis populi idē facit post mūdificationē mēstruo-
 rum: & succus folioꝝ populi quādo distillat in

quando distilatur in aurem tepide confert dolo-
ribus eius. Itē ab ista arbore fluit resina. & hæc resi-
na a dyascoride & ab aliis medicinalis iudicat. &
sanguine stringit: sudores & alios fluxos noxios cō-
pescit. Ex eis quidam summatibus ante pductio-
ne foliorū solet fieri unguētū frigidū opilatiū &
caloris mitigatiū & somni prouocatiū. Et hoc
unguētū a medicis appellatur unguentum popu-
lion & ī multis causis necessariū iudicatur & hoc
unguentum dicitur populion: quia fit de oculis
populi: ualet contra calorem febrilem acutum. Et
ualet hūis qui dormire nequiunt unctis tempori-
bus & pulsibus & plantis manum & pedum. Hoc
idem unguentum cum oleo rosarum uel uolarū
mixtum & super epar in unctum calorem mirabi-
liter tollit. & super umbilicum unctum sudorem
prouocat. Et tale unguētū fit isto mō. Recipe
oculorū populi lb. i. fo. papauere. fo. mandra. fo.
iūsquamini. folatriū uermicularis. lactuce: semperui
ue añ. o. j. omnia confundantur & buliātur cum
uino ad uini consumationem. postea comprima-
tur p annum forti compressione cui colato adde
axunge nouelle porcine sine sale quantum suffi-
cit & moueatur in patella iuxta ignem ī modum
unguenti & in uase reconde. Nicolaus in audito-
rio suo. Serapio.

PASTINACA SIL.

¶ Pastinaca siluestris. i. daucus afinin^o. cuius uir-
tus calefacit & abstergit. puocat urinā & mēstrua
tota herba facit: hoc maxime uero semen & radix.
Sed quando ex foliis eius fit emplastrum sup ul-
cera quæ incipiunt corrodī cum plantagine couē-
nit ne amplientur. Item quando fit fomentatio
cum foliis pastinace siluestris & arthemisie cum
uino prouocat menstrua. Et post talem purgatio

nē bibat de uino decoctiōis seminis pastinacæ cū
 rasura eboris facit ad cōceptionē. Vinū ēt decocti
 onis pastinacæ siluestris & seminis petrosilini: fe
 niculi cōfert straguriā. Et ualet eius decoctio fo
 liorū pastinacæ cū foliis alteæ & radicū lilii cū bu
 tyro in patella impastādo in modū emplastri mi
 nerā pectoris ungedo qđ ualet ī pleuresi. Et radix
 pastinacæ siluestris in cibis sumpta ad coitum exi
 tat nō fortiter & puocat urinā: sed pastinaca silue
 stris minus ualet in cibis. Domestica uero pastia
 ca noīe paucia cōuenientior est in cibo q̄ multum
 inflatiuū est a liqđ uētositatis hēt in libidinofita
 tis. Semen ergo pastiacæ dōestica: id est baucia: ici
 tatiuū est ad coitū. Pastiacā uero agrestis nō ideo
 est īflatiua: iō diureticū est & mēstruorū cōmoti
 uū: herba ēt est surmacū dyaforeticū exterius po
 sitū cū uīo costo addito calamēto: est tamē herba
 debilior in omnibus respectu seminis ppter amix
 tionē aquosæ humiditatis. Pastinaca uero silue
 stris fortior est ad omnia: urinas autem mouet &
 menstrua prouocat: & tota quidem herba & ma
 xime semen & radix. Quidam autem siluestrē
 pastinacam uocant daucum siluestrē. Pādecta
 radix pastinacæ apensa collo ualet ad tumorem
 eius: etiam serpens nō potest nocere deferenti ra
 dicem. Macer.

PASTINACA DOMESTICA

Pastinaca domestica, i. baucia calida est in me
 dio secundi & humida in principio eiusdem. Et
 ē duplex eius maneries scilicet domestica & agre
 stis. alio nomine pastinaca domestica baucia am
 pellatur. eius plus competit talis pastinaca q̄ me
 dicine. Virtutem habet generādi sāguinem mul
 tū & spissum. unde auget libidinem cōualescenti
 b° & malancolicis ualet cruda uel cocta comesta.

& uiridis maioris ē efficacie. sicca minoris. Fit at̄ i
 de uinum conditum ex radicibus sicut de yringis
 ad coitum incitandum. & usus radice generat bo
 num sanguinē & multiplicat sp̄ma. ualet digestio
 nem bonam procurandam. Et potest isto modo
 ad condiri. Recipe radicum pastinace mundate
 & coquā bene & coctas minui in scinde & expri
 me a quam cui addatur mellis cōsumptionem &
 continuo moueatur ne adhereat cacubo & circa fi
 nem decoctionis appone pineas mūdadas. postea
 apponas species aromaticas ut cinamomi: zincibe
 ris: galange: macis: nucis muscate &c. Et usus illi
 us conditi uirtutem digestiuam miro modo con
 fortat & bōum sanguinem propagat & multipli
 cat sperma. Eodem modo fit conditum radicum
 yringi uel secacol. Platearius. Et pastinaca dome
 stica a quibusdam daucus domesticus appellat̄
 siue baucia. Est autem talis magis digestibilis q̄
 daucus siluestris quantum ad radices. Et radix ta
 lis pastinace domestice est exitatiua ad coitū quia
 est uentostitiua & calefactiua & humectiua quā
 tria ut plurimum concurrunt ad carnis libidinē.
 Pandecta.

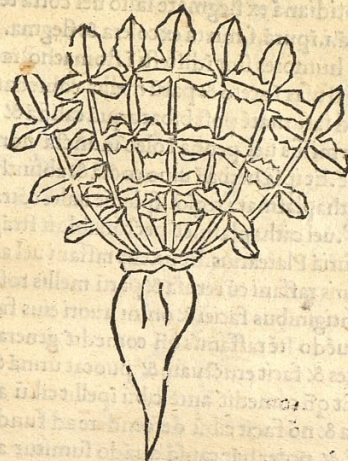
CXIII

ROSA

Rosa frigida ē i p̄rio & sicca i secūdo gradu. &
 rosa uiridis & sicce cōpetūt usui medicie. eligēde
 sūt rose rubeæ i medicis. de ros. uiridib' multa fi
 unt. s. mel rosarū: zucarū rosarū & mulla rosarū: si
 rupus rosarū: oleū rosarū & aq̄ rosarū. Mel rosarū sic fit.
 mel despumet̄ & coles cui misceātur folia rosarū mi
 nuti icisa & aliq̄atūlū decoq̄t. zucarū rosarū sic fit
 recipiāt folia rosarū optie cōtussa u' minuti icisa
 & cū zucato albo & soli p̄setet̄ p̄ ipsū fermētatiōe

Sirup^o rosar^o sic fit. R. succi rosar^o cū zucaro albo misceat^r penes ignē coquēdo ut decet & cōuenienter dat^r flegmaticis: melācolicis & colericis debilitatis pp^o dissolutionē spiritūū. Ad idē ualet zucara rosar^o notāter colericis: sed flegmaticis dat^r multa ex aq̄ & melle rosar^o facta. uel dat^r mel rosarū cū aq̄ decoctiōis seminis feniculi flegmaticis ad mūdicā dū stōachū a suis hūonib^o. zucara rosar^o hēt uirtutē cōstringēdi & cōfortādi iō ualet diffēticiis & liētericis seu dyanicis & i tali casu misceat^r parū masticis p^o cōsolidatiōe ulceratiōis i testinorū qđ ut plurimū cōsequit^r dissinteriā. Cōfert etiā zucarū rosar^o cōtra uomitū cū aq̄ pluuiali. Cōtra sincopi & cordiacā passiōe q̄ fit ex calefactōe spiritualiū mēbrorū def^r aq̄ rosar^o uel sirup^o rosar^o uel zucara rosar^o. Itē cōtra calefactionē epatis & dolorē capitis fiat innunctio regiōis epatis cū oleo rosarū uel frōs uel tpa ungat^r p^o dolore capitis. uel frōs uel tēpora ungat^r p^o dolore capitis. & cōtra dyaforesim uel nimiū sudorē ungat^r corp^o cū oleo rosarū mixto cū puluere sādali rubei uel albi &c. Et oleū rosar^o secūdū quosdā fit emplēdo uas uitriū rosarū & oleo & faciūt bulire i caldario aq̄ spleno. Itē cōtra corrosiōem oris ualet mel ros cū aq̄ rosarū mixtū. & cōtra sincopi & cordiacā passiōes def^r aq̄ ros i potu & facies irrores. Et i coliriis oculorū misceat^r. Serapio. Pā de ceta. Auicenna de uinib^o cordis.

RAFFANVS

Raffenus calidus ē & siccus i scđo gradu. Radix aut^r ei^o magis cōpetit usui medicine & uiridis magis q̄ sicca habet aut^r uirtutē icidēdi & dissoluēdi. & ex eo fit oximel hoc mō. Radix cōfundat^r & mittatur i aceto ad tres dies postea aliquātulū bulliatur & colatur^r def^r mellis sufficiētia. tale oximel ualet cōtra quartanā & quotidianā. Sed si p̄dicte colature misceat^r zucara fit sirupus cōueniens cō-

tra quotidianā ex flegmate falso uel cōtra tertiā
 nā notā. i. i purā. s. mixtā ex colera & flegma. Itē si
 frigidi humores sint i dīstestī i stomacho radices
 raffani i fusas i aceto & parū mellis comedat pa
 tiens ad saturitatē post bibat aquā calidā & digi
 tis i ore missis uel penna i oleo inuncta uomitūs
 puocet. Et ipsa herba i uino cocta & ablintheo &
 oleo cathaplasmata regiōi splenis ualet cōtra du
 riciē ei⁹. uel cathaplasmet pectini soluit straguriā
 & diffuriā Platearius. Et succus raffani uel aq̄ de
 coctionis raffani cū ceruſa & parū mellis roſax cō
 fert lentiginibus faciei & omni liuori eius facie in
 de abluēdo Itē raffanus qñ comedit generat uen
 toſitates & facit eruſtuare & puocat urinā & cale
 facit. Et qñ comedit ante cibū ipellit cibū ad su
 periora & nō facit cibū descendere ad fundū sto
 machi. & ppter hāc causā quādo sumitur ante ci
 bum prouocat uomitū. Et quando sumitur post
 cibum mollit uentrem & iuuat cibum ad descen
 dendum. Et quando decoquitur radix raffani in
 tibus confert tussi & humoribus grossis congrega
 tis in pectore. Et est conueniens i ydropisi de cau
 sa frigida. Et quando succus eius miscetur cum
 farina lolii facit nasci pillos in alopecia. Et garga
 rismus ex eo factus resoluit squinantia. Serapio.

RADIX

Radix calida ē & sicca i tertio gradu. & ē herba
 cui⁹ radix simili mō appellat^r. & radix usui medi
 cine cōpetit. Et radix raffani domestici similē ha
 bet uirtutē raffani in capitulo pcedenti & cōfert
 contra easdem causas & eodem modo sed non
 adeo efficax. Platearius. Item radix eius ualet con
 tra calculum se resoluentē: picipaliter eius aqua
 prodest. Similiter ualet aqua eius calida sumpta
 p iiii

prouocando uomitū cū penna uel cum folio q̄r-
 cus. Et raffenus domesticus est radix: sed qđ nos
 uocamus raffenū ē raffenus agrestis. Pan. Et folia
 radices ī cibus sūpra resistūt ueneno. Radix etiam
 ieiuno stomacho sumpta comesta uel porata ma-
 gnū p̄stat sanitatis adiutoriū: sed inflationē facit
 & ructuationes fetidas. semē eius urinā mouet: uē-
 trem malaxat. decoctio enī radices in cibus pituiticis
 p̄dest & flegma thoracis purgat. Et decoctio radi-
 cis cū oximelle sūpra uomitū mouet. cum melle
 mixta putredinem oris curat abluēdo os. Et deco-
 ctio radices ī aqua liuorē faciei tollit & uinū fūgo-
 rū uenoforū cōpescit. Semen uero eius cū aceto
 coctum & potatū plenem minuit. decoctio toti⁹
 herbe radices & altez in modum cathaplasmatīs
 ydropicis applicata cōfert & splenicis. Et Pāde-
 cta dicit nos autem experti sumus de hac planta
 multotiēs q̄ quādo coquit̄ multum cū kistordei
 donec dissoluat̄. in decoctiōe & detur in potu ha-
 bet magnā efficacitā in egritudinibus pectoris an-
 ti quis quæ fiunt ab humoribus grossis. Itē semen
 ei⁹ cōfert uenenis sicut teriaca. & rasis dicit aucto-
 ritate Serapiōis q̄ expertus fuit hoc & iuenit uerū
 q̄ aqua radices raffenī domesticī super scorpionē
 distillata uidit ipsum statim imobilē. & deinde ī
 flatus est & crepuit per medium. Serapio.

RVTA

Ruta calida ē & sicca ī tertio gradu cuius du-
 plex ē maneries. s. domestica & agrestis q̄ pigamē
 dicit̄. Et folia & semina cōpetunt usui medicine.
 Virtutē habet diureticā & dissoluēdi & cōsumen-
 di. Puluis rute cū piretro naribus inflatus flegma
 educit & cerebrū mūdificat: ideo ualet ad epilen-
 tiam & alias discrasias cerebrales uicio flegmatis
 causatas. Vinum etiā decoctiōis rute & pionie &

rosmarini ualet ad idē notāter ad pilētia. Itē uinū decoctiōis rute ī potū datū ualet cōtra defectū uī sus. Vinū decoctionis rute cū piretro ualet dolori dētū abluēdo os. Et cōtra paralīsim mēbrorū ualet uinū decoctiōis rute & castorii & herbe paralīsis. Itē cōtra ylicā passionē & colicā ualet succ^o rute cū parū pulueris esule & mellis mutuo miscēdo & de^o patiēti ī potū. Itē cōtra tenasmonē decoquat ruta & taxus barbatus in uinō & oleo & fiat eukacisma. i. sessio sup talē decoctionē calefactā. Vinū etiā decoctiōis rute & absinthii & corticis tamarisci uel floꝝ geneste cōfert opilatiōi splenis & epatis. Et ruta & anetū cocta ī uino & oleo & cata plasmata peccāti cōfert strāgurie & dissiurie. Item ad mēstrua puocāda & fœtū mortuū & secūdinā educēdā de^o triffera magna cū succū rute. Itē operat^o succ^o ei^o solus pos dat^o aut pessariat^o cū mirra. Et cōtra lipitudinē oculorū & rubedinē puluis thucie cū succo rute cōficiat^o. Cōtra uenēnū bitū uinū rute bibat^o. Et cōtra mortū aialū uenēnosorū ualet ruta emplastrata morsui. Et si q̄s fuerit tot^o circūdat^o ruta uiridi secure potest accedere ad basiliscū iterficiēdum. Serapio auctoritate Dyascoridis ruta ē de reb^o cōferētibus inflationibus & uentositatibus & ipsa extinguit libidinem & etiā prouocatiua urine & mēstruorum.

ROSMARINVS

¶ Rosmarinus calidus. & sic^o. & ē frutex cuius excessus ī qualitib^o p^o Plateariū nō determinat^o. Sed p^o aucta autoritate mesue est ca. & sic. in tertio gradu. & ei^o sūt plures species. Et uirtus omnium specierū ē similis ex hoc q̄ resoluūt: mollificat: abstergit & incidit. Et succus eius cum aqua mellis curat obscuritatē uisus quæ fit ex humiditate grassa. Emplastrum factum ex foliis rosmar: &

succi plátaginis cōfert fluxuū sāguinis emoroida-
 rū. & idem sedat ad apostemata calida ani & exte-
 nuat emoroidas egredientes & maturat scrofulas
 & aposteata difficilis maturatōis addita radice al-
 tex. Et uinū decoctiōis foliorū rosmarini cū scolo-
 pēdria & boragine cōfert ictericie. & qñ sumit in
 potu cū uino addita paritaria cōfert torsionibus
 uentris. Et uinū decoctiōis ei⁹ & seminū feniculi
 & petrosilini & arthemisis pdest urinā & mēstrua
 puocādo. Et succus ei⁹ expressus cū aq̄ feniculi cū
 thucia miscēdo fit ide coliriū qđ acuit uisū. Et se-
 mē ei⁹ qñ sumit in potu facit idē. Et qñ decoquit
 ipsa tota herba rosmarini cum calamēto in uino &
 oleo & ungar⁹ ide corpus puocat sudorē. & sic cō-
 fert in ydropisī. Et uinū decoctiōis rosmarini & ru-
 te ualet in epilētia addito parū piperis. Et puluis ro-
 smarini cū farina lolii uel fufuris cū succo ebuli
 & parū aceti miscēdo ualet in podagra. & qñ ablu-
 tur caput cū aqua decoctiōis rosmarini & maiora-
 ne & floz scica dos cōfert cerebrō & dolori capitis
 Cōtra sincopī def dyāthos cū uino decoctiōis ro-
 smarini. Cōtra hūiditatē uee uinū decoctiōis ei⁹
 gargarizet cū parū piretri. Cōtra dolorē itestino-
 rū ex uēto sitare def uinū decoctiōis ei⁹ & cimini.
 Ad mēstrua puocanda & ad conceptionem fiat
 fomentum circa pudenda cum aqua decoctiōis
 eius & mellisse. Serapio.

RAPA

Rapa calida in secundo & humida in primo.
 multū plus aliis herbis nutrit. dure tamen est di-
 gestiōis. mollē & inflatā facit carnem. ppter sui ue-
 tositatem & inflatiōem ideo augmentat sperma &
 puocat coitum. Et q̄to magis decoquatur & me-
 lius nutriunt. & nocumētum earū aufertur & de-
 coqui debent cum carne pinguium. Item poda-
 grici & artetici si fomententur in earum decoctio-

ne dolorem sedat. Et uinum decoctionis seminis raparū domesticarum ualet cōtra serpentis morsum & tale uinū illinitū super morsū serpentis pdest. Item rapa iflat & semen seu sperma i ho mine generat. Item duæ sūt species raparū scilicet domestica q̄ superius dicta est. & agrestis q̄ uocatur rapola secūdū Pādestā: cuius succus mirabiliter herpetibus & fistulis ipositus medef. & semē eius ē teriaca uenenis. Rapæ coctæ & comeste nutriunt & generāt uentositates & incitat ad libidinem & augent in spermate. Et decoctio raparum applicata super podagrā & super scissuras quæ fiunt a frigore confert eis. Et quādo fit emplastrū cum rapa cōtrita cum succo ebuli facit ad idē. Et quādo fodiat rapa una ad cuius cauatur ampōnatur cera liquæfacta cum oleo ros & ponitur super cineres calidos & calesiat multū cōfert scissuris quæ fiunt a frigore. Item folia raparum coctā cum petrosilino & fenculo & boragine i iure carniū & comedantur prouocant urinam. Item semen rape pōit i cōfectionibus teriacarū q̄ sūt cōtra uenena. & semen rape agrestis administrat in medicinis q̄ mūdificāt faciē corporis. s. cū farina lupinorū & cerusa i aqua miscēdo. Et ē alia species rape q̄ parue quādo comedit generat iflatiōes. & eius nutrimentū est minus alterius rape. Serapio.

RIBES

Ribes est frigida & sicca i secūdo gradu. & est frutex cuius fructus ē rubeus & dulcis cū acetositate & stipticitate. & ex hoc contingit q̄ ifrigidat stomachum & ab scindit fluxum uentris: uomitum & sitim. & rob eius. i. succus eius confert cordiacis & uomitui & fluxui qui fiunt a colera. & p uocat appetitū cibi sua frigiditate. & succ' ei' exprimit ex fructibus qn̄ terunt & coquit' expres

sura illa donec habeat substantiam & talis succus
 abscedit sitim quæ accidit a caliditate & a colera
 Et cõfert morbillis & bothar quæ fiunt in corpo
 re sicut sunt uariæ cum similibus. Et modus si
 rupi eius est sicut sirupus de berberis. & est frigi
 dus & sic^o qui potest isto modo fieri. Recipe suc
 ciribes lb. i. succi boraginis quat. lb. seminis plâta
 ginis: seminis citoniorum añ. .ii. cum parum ace
 ti ad consumationem tertiæ partis & colature ad
 datur zucari albi quod sufficit pro dulcoratione
 & fiat sirupus conueniens calori febrili & fluxui
 uentris ex colera. ualet etiam contra pestilentia cū
 aqua aceto se exhibendo & sitim extinguit. Et stu
 pefacit dentes eius succus ori exhibitus. Et succus
 ribes cum aqua plantaginis potatus confert emo
 roidibus & ebrietati. Serapio & Pandecta auctori
 tate ras. ribes est frigida & sicca stringit uentrem.
 & idem auctoritate Mesue: frigida est & sicca i se
 cundo gradu rob eius. i. succus fructuum. Ribes
 est sicut rob aceto sitatis citri calorem colere & exu
 berantiam sanguinis extingui. Et ualet apostema
 tibus pestiferis seu pestilentia. Item succus ribes
 cum puluere thucie mixtus acuit uisum etiã suc
 cus eius ualet dolori capitis ex frigiditate.

RVBEATINTORVM

Rubiatintorum est calida & sicca i secūdo se
 cundū plures autores. Sed secūdū Auerroim i col
 liget ca. de rubeatinorꝝ calidū ē & siccū i tertio gra
 du. Et est duplex. s. domestica & siluestris uel ma
 ior & minor. Maior est quæ maior habet folia. mi
 nor quæ minora habet folia & minoris uirtutis.
 habet uirtutē cõfortadi sua ponticitate & diure
 tica ē sua amaritudine. Cõtra debilitatē stomachi

& epatis ex relaxatione detur uinum decoctionis eius & mastice. Valet etiā emplastrum super stoma-
 machum factū ex puluere radices rubeæ tinctoriū
 & puluere galange & mastice & oleo & cera ad me-
 strua prouocanda & foetū mortuum & secundi-
 nam educendam cōfundatur radix rebeatincto-
 rum cum melle ungetur & cum scāmonea sepe-
 gatur & fiant inde pessaria & immittatur matri-
 ci & ualebit ad prædicta. Itē aqua decoctionis eius
 si caput idē abluatur reddit capillos rubeos. Qui-
 dam propinant radices rubeatincture pulueriza-
 tas cum mellicrato sciaticis necnō paralicis. Suc-
 cus eius auribus infusus dolorem aurium mitigat
 cum sulphure mixtus. Pandecta. Virtus etiam ra-
 dices rubeatinctorū mūdificat epas & splenem &
 aperit opilationē eorū & puocat menstrua & uri-
 nā grossam prouocatione forti. & abstergit abster-
 sione tempata omnia quæ idigēt absterfione. ideo
 cōfert morpheæ albe puluis radices eius cū pulue-
 re aloepatici & succo allei & parū mellis inde un-
 gendo morpheam. Et radix huius herbe est rubea
 sicut appellatur. & habet uirtutē prouocandi uri-
 nam. Et quādo bibitur succus radices cū mellicra-
 to cōfert yctericie sciatici & paraliū & facit miger
 urinā multū grossā. & fortassis facit miger sāgui-
 nē ideo ualet miscere mastice. Serapio capi. eodē.

SOLATRVM

Solattum est siccū i scdo. & sunt quattuor spe-
 cies. una earū comeditur alie uero non. & illa quæ
 comeditur est domestica & est herba non magna
 habens ramulos plurimos & folia eius nigra simi-
 lia foliis baseliconis & habet semen rotundū cu-
 ius color est uiridis & niger: sed qñ maturatur fit
 rubeū & qñ frāgitur inuenit̄ i eo humiditas mul-
 ta & granula sūt semina eius & sapor eius est stip-

XXXX
ticus & ē cōpositū ex uirtutib⁹ cōpositis uult inue
re. Serapio quia i eo sūt duæ substātia. s. terrea &
aquosa. Et qñ fit emplastr⁹ ex foliis solatri & lap
pacio acuto cū aceto & sale factū resoluit aposte
mata & curat scabiē ulcerosā & pruritū ei⁹. Et idē
ualet inflatiōi stomachi. & succus solatri ualet do
loribus capitis ex cā calida ab extra applicādo. Et
succ⁹ ei⁹ misceat⁹ cū cerusa & litargiro & oleo rosa
rū & parū aceti cōfert eriscipile & aliis apostemati
b⁹ multū ignitis. & qñ idē misceat⁹ cū pāe ualet sca
biei ulcerose. & qñ fit peffariū cum succo solatri &
plātaginis & puluere boli armeni cōfert cursui hu
miditatū matricis. Et cū succo solatri & succo sco
lopēdrie cū zucaro fit sitap⁹ cū clarificatiōe cui ad
dēdo reubar⁹ & maxie cōfert opilatiōi splenis &
epatis. Vel qđ meli⁹ ē. R. succi solatri. ḡ. s. reubar.
3. i. spice. 3. s. zucari. ḡ. s. terēda terat⁹ & tepide am
ministrat⁹. Et contra calida apostemata stomachi
uel epatis uel intestinor⁹ cōfert succus solatri cū aq̄
ordei & multū approbat⁹. Idē ualet cōtra calefa
ctiōe epatis pecta panni itincta i succo eius sepe
applicata regiōi epatis pdest. Idē fiat cōtra colicā
& podagrā. uel ipsa herba trita cū oleo uel aq̄ rosa
rū desup pōat⁹. cōtra calida apostemata i p̄cipio
cōfert solatrū cū aceto cōtritū p̄ repercussione &
solatrū raro pro alimento sumitur sed ut medici
na gratia infrigidationis. Pandecta. Serapio &c.

SPINACHIA

Spinachia est frigida & humida i fine primi
gradus. Lenire habet uētrē & cōfert dolori pecto
ris & pulmonis & doloribus qui fiunt a colera &
sanguine. Et nutrimentū attriplicis & ē operatio spi
nachie ppe opationē attriplicis. & in ipsis ē uirt⁹
absteruua: lauatiua. & uincuntur cum carnibus re
duntur in oleribus uel bu liantur cum carnibus re
centibus. Conferunt etiam doloribus dorfi uitio

sanguinis & est lenitiua uentris. & fortasse restrin-
gunt sterqus a iure eorum ergo auferantur spina-
chie a fure suo & si comedantur conferunt anhe-
litui & pectori & pulmone calido. Item spinachia
ingreditur optimum genus olerum tempore con-
stipatiois uentris quod notatèr potest sumi tem-
pore astatis & fit isto modo. Recipe spinachie &
bletes & atriplex & lactuce: borago quæ oia buliã
tur maxime in iure carniũ recentium & multũ
conferunt ad p̄dicta accidentia. Sed ubi est ma-
ior intentio in frigidationis i corpore exuberanter
calido possunt ad di portulace. & ubi est maior in-
tentio lubricationis præcipue i corpore multũ cõ-
stipato ex calore addatur mercurialis cũ uuis pas-
sulis. In hieme uero cõferũt olera facta ex nãstru-
tio aquatico: petrosilino & urtica minori & feni-
culo & spinachia qd' omni tempore potest sumi
& nunq̄ expedit corpori temperato q̄ herbe cru-
de sumantur exceptis lactucis & portulacis & bo-
ragine temporibus feruidis ad cõpescendum san-
guinis feruorem & estuatiõem i stomacho & epa-
te. Et frequens usus olerum non confert ut patet
per Auerroim. v. colliget. omnia olera generat me-
lancoliam dempta lactuca & boragine.

SILER MONTANVM

¶ Siler montanũ. i. sifelos calidum & siccũ in fi-
ne secũdi gradus s̄m pandectã & Auicennã: Vir-
tutem habet incidẽdi humores flegmaticos uisco-
sos & congelatos. & p̄pter hoc aperit uias omnes
& cannales opilationes & prouocat urinam & mē-
strua. Et confert asmãti & omnibus egritudini-
bus flegmaticis. Et semen sileris montani poni-
tur in medicinis. Virtutem habet diureticam.

Vinū decoctionis seminis eius confert cōtra strā
 guriā & diffuriā & cōtra opilatiōes splenis & epa
 tis renū & nefice. Et puluis seminis fileos cum fi
 cubus siccis mixtus confert ad idem. Fumigatio
 etiā facta cū herba fileris mōrani & abrotano mē
 strua prouocat & ualet contra franguriā & diffu
 riam. ipse herbe ī uino coctē pectini emplastrata
 franguriā soluit. Et uinū decoctionis fileris mon
 tani & radice yreos confert in asmate & epilētia.
 Et Serapio auctoritate Dyascoride. Virtus eius ē
 calefactiua scilicet radice eius & seminis. Et quā
 do sumitur uinū decoctiōis eius puocat urinā &
 coartationi anhelitus cōfert & suffocationi matri
 cis. & ī prouocādo mēstruum expellit fœtū & idē
 etiā confert tussi antiquā & debilitati digestio
 nis & torfiōibus uentris & debilitati epatis. & qñ
 sumitur ex semine eius aut radice eius in uino &
 pipere præseruat & defendit hominem a frigore
 aeris. & propter hoc cōfert itinerantibus ī hieme.
 & quādo homines & alia animalia de hac planta
 comedunt tēpore coitur eorū cōfert eis statim ad
 prægnandum. Pandecta. Serapio. Auicenna. Vi
 num decoctionis radice eius. & seminis confert ī
 dolo rem dorsi. Et aqua decoctiōis eius & ros ua
 let insoda idest dolore capitis.

SINAPIS

¶ Sinapis ē calida & sicca ī q̄rto gradu. Et ei^o du
 plex ē species. una ē cuius semina exterius sūt sub
 nigra. iterius uero alba. Alia cuius semina exteri^o
 sūt alba & habēt unā uirtutē sed prima species est
 acutior secūda. Et ē eligēdū illud qd nō est nimis
 siccū nec extenuatū & sit granū grossū & fragilē ē
 albū. Virtus foliorū ē ulceratiua ppter hoc pūgit
 multū quādo teritur & miscetur cū radice enule

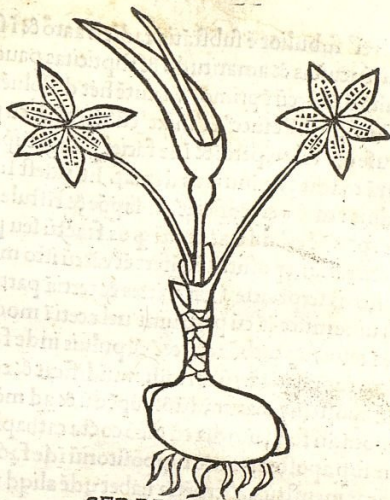
puluerizate & dimittat per hora & cofert sciatice
 ulcerose. Et qn misceſ cū oleo lauri & idelinie sca
 bies ulcerosa anat ea. & idem cofert dolori splenis
 & aufert etiā mafculas unguiū. Et qn radix eius
 ſuppēdit eollo paciētū dolorem dentiū pdeſt.
 Et habet etiā uirtutem attrahendi & cōſumendi
 ſuperfluitates cerebri qn maſtīcat uel fiat garga
 riſimus cū puluere ei⁹ & piretri & zīciberis an. pon
 dere cū melle roſarū & aqua plātaginis miſcendo.
 Idem cofert apoſtemati oris & ī caſu uuule. Et qn
 fit ex ſemine ſinapīſ & uitello oui parū ſaliſ un
 guentū ualeat ad ſcrofulas. Et puluis eius mixtus
 cū zīcibere narib⁹ apoſitus cauſat ſternutionem
 & ualeat ī epilētia & litargia. q̄a exitat eos talia pa
 tientes. Etiā quādo fit emplaſtrū ex eo ſemine ru
 te & eius oleo cofe tin litargia capiti applicādo:
 pilis prius abraſis. Et ſemen ſinapīſ cū ſucco abro
 tani mixtus ualeat ad alopiāam & ad dolores anti
 quos ſcilicet ſplenis & ſciatice paſſionis: quia tra
 hit materiā ad exteriora & conſumit eā. Et quā
 do miſcetur eius ſemen cum ceruſa & melle & aq̄
 diſſolutionis furfuris triciū mūdificat faciei ma
 culas. Et ſemen eius coctum cum aceto ualeat ad
 ſcabiem ulceratam. Et aqua decoctionis eius ua
 let febris peritoticis ſiue interpellatis. Pādecta.
 Auicenna.

SQUINANTVM

Squinantum dicitur palea camelorū: q̄a camel
 li eam herbā comedūt calidum & ſiccū ī ſcdo. Pā
 decta & Auicenna. in arabia reperit. Eligēdū ē ſu
 balbidū. & qd̄ durū exiſtit circa ſtipitem abiciat.
 Virtutem habet purgādi flegma p̄cipaliter nō
 qd̄ per ſe pōitur ſed cū purgātibus flegma ut po
 lipodio eſula &c. In ipſo eſt ſtīpticitas q̄re cofert
 ī fluxu ſanguinis īteſtinoꝝ renū. Et quādo bi

bitur uinū decoctiois eius cū polipodio & succo
 sumiterre cū zucaro miscēdo cōfert ī ydropisi de
 frigida cā. Et uinū decoctiois eius cū pipere ualet
 ī spasmus & dolore lacertoy. Cōfert etiā in dolore
 matricis uitio eius nimie lubricationis fiat ex ipso
 & plātagine & burfapastoris cū uino eukacifma.
 Et squinantū ē herba similis ciperō & reperitur in
 pratis. Et fortassis ex eo tota herba ubi nascitur &
 quādo desiccatur fit albū. Et quod ex ipso ammi
 nistrat sūt folia: flores & radices. Auicēna dicit q̄
 squinatū ē duarū spērum. una eaq̄ est q̄ nō habet
 fructū nigrū sed apparet ut cauda equina. Aliud
 ē arabicū & ē bōi odoris & ē maioris eff. catie. Squi
 natū ī uīo decoctū cū arthemisia & cathaplasma
 tū pu dēdis menstrua educit: strāguriā & dissuria
 soluit. Et prouocat urinam uinū decoctionis eius
 & seminis feniculi. & in radice eius ē stipticitas &
 ppter hāc stipticitatē amministratur in fluxu sā
 guinis. Serapio. Flos eius est pauce stipticitatis ca
 lefactiuus. mollificatiuus: frangens lapidem ape
 ritiuus orificiorum. uenarum. prouocatiuus uri
 ne & menstruorum & resoluit inflationes. & con
 fert sputo sāguinis & dolori stomachi. Et oleum
 squinanti prodest in pruritu. Auicēna. Squinatū
 est stipticum qua propter confert eius flos fluxui
 sanguinis undecunq̄ fit. Pandecta. iugua exuli

SERPENTARIA

Ⓞ Serpētaria. i. dragūtea maior calida & sicca. her
 ba ē cui? radix usui medicie cōperit cexcessus eius
 nō determinat ab autorib⁹. Serapio. sed Pādecta
 auctoritate Serapiois. ca. de luffi. dragūtea dicit
 q̄ dragūtea ē maior & minor. Maior ē q̄ uocat ser
 pētaria qa hēt uestigia ī modū serpentis uel qa ue
 nenū serpētis fugat. S; minor ē illa q̄ uocat aarō:
 & ē illa q̄ hēt folia plana. Pādecta ē auctoritates
 Galieni. yū. simpliciu ca. de serpētaria. substātia ra

dicis ei⁹ subtilior ē substātia radicis aarō & i sapo
 re ei⁹ ē acuitas & amaritudo & stipticitas pauca. &
 ē calidū & siccū i primo. Virtutē hēt dissoluēdi &
 mūdificādi. Et succ⁹ ei⁹ mixt⁹ cū aq̄ ros & cū parū
 ceruse & i sole tēperet & i de facies pungat ipa enī
 clarā reddit & pānū eius depōit. Et pdest fistule
 puluis radicis ei⁹ cōficiat cū sapōe & fistule ipōa
 tur foramē ei⁹ dilatāt itātū q̄ os fractū seu putre
 factū extrahi possit. Itē cōfert ēt cācrū isto mō. R.
 pulueris serpētariē duas partes & tertiā partē cal
 cis uiue misceat cū parū uini uel aceti i modū pa
 ste i testa sup carbōe exicet & puluis inde factus
 cācro suppoat cācrū corrodit mūdificat & currat.
 Ad apostema maturādū & rūpēdū & ad mēstrua
 puocādū folia uiridia cū oleo cocta cathaplasme
 tur sup apostemata. & suppositoriū i de factū p
 uocat mēstrua. Serpētia habet qdē aliqd simile
 aaron tā i foliis q̄ i radice sed acrius ē eo & amari
 us ideo magis calefactiuū. Et radix eius expurgat
 uiscera oīa grossos humores & fiscofos subtiliat.
 ideo uinū decoctionis eius & scolopendrie mun
 dificat & aperit opilationes splenis & epatis & re
 nū q̄a subtiliat humorē grossos. Pandecta. Sed al
 bertus de uirtutibus herbarū dicit. serpētaria cū tri
 folio inhumata generat serpentes rubeos & uiri
 des de quibus si fiat puluis & ponatur in lampa
 deard entes uidebitur cōpia serpentum.

SATIRION

Satirion. i. testiculus uulpis ē calidus & humi
 dus in prio. habet folia similia foliis lilii albi & ē
 in floribus cōuenit. & quod de ipsa amministra
 tur est radix quæ dulcis est. & in humiditate eius
 ē inflatio superflua gratie cuius incitat ad libidi
 nē. Et uinū decoctionis radicis eius incitat ad libi
 dinē. Et radix eius elixata cū carnibus recentibus
 uel assata magis conuenit ad carnis libidinem. &

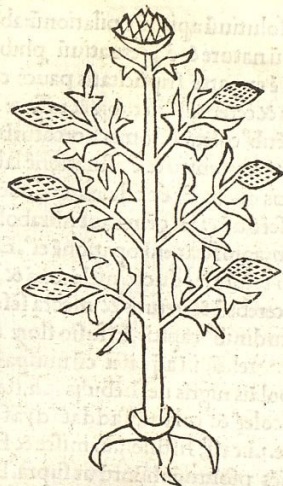
Dyaſcorides dicit capitulo Orchis. i. ſatirion. qđ
 ſi uir comedat maiorem partem radicis ſatirionis
 generat maſculos. & ſi minorē partē genera foem.
 Et mulieres partiū Italie dāt eā radicē triā cum la
 cte caprino ad iſcitandum libidinē. Virtus etiā ra
 dicis eius ē quæ iſſoluit apoſtemata iſſlata quādo
 ponit ſup ea decoctio radicis cum oleo. Et ei⁹ ſuc
 cus cū melle roſarum mundificat ulcera ſordida
 & apoſtemata frau dūlenta putrida curat & eriſi
 pilā quæ ē defedatio cutis uicō ſanguinis colerici.
 & in ipſa eſt ſtipiticitas ideo retinet parum uentrē
 quādo bibitur præcipue alia eius ſpecies quæ ſi
 mili modo apparet: ſed illa ſpecies habet florem
 purpureum. & illa ſpecies trita cū ſale aperit emo
 roidas. Ei quando amminiſtratur ſicca prohibet
 dilatationem ulceꝝ & abſcindit putredinem eo
 rum & curat ulcera frau dūlenta quæ ſunt in ore.
 Sed eſt alia ſpecies ſatirionis quæ uocatur palma
 chriſti cuius folia ſunt ſimilia foliis prime ſpecies
 ſatirionis ſed ſunt graciliora cum nigris maſculis.
 quæ uenenis reſiſtit quam ſi quis penes ſe habue
 rit a maleficiis & uenenis ſecurus erit. Pandecta.
 Et illa ſpecies eſt calida & ſicca in ſecūdo. & eſt ei⁹
 proprietat mundificandi cutem & confert mem
 bris neruoſis. Pandecta auctoritate Auicenne. *ib*

SCICADOSCITRINVM

Scicadoscitrinū ē abſintheū marinū calefacit i
 ſecūdo gradu & deſiccāt in tertio: hñs minutū ſe
 mē ſimile ſemine herbe quæ dicitur abrotani. &
 ē plena ſemie & hēt folia ſtricta & nō ē ita amara
 ſicut abſintheū & hēt odore grauē & nō ē tāte ſti
 piticitatis ſicut abſintheū: ſed uirtus ei⁹ ē diuerſa a
 uirtute abſinthei. nā ē mala ſtoacho & occidit uer
 mes i uētre pluſq̄ abſintheū qñ apponit extra &

XXXX
 quādo recipit̄ ab it̄ra. Et quādo sumit̄ cū melle ī
 terfcit̄ uermes & ex expellit̄ eos cū laxatiōe leni &
 quādo coquit̄ cū lētibus & bibit̄ facit̄ idē. Virtus
 etiā scicadoscit̄rini ē īscifua resolutiua uetositatū
 Et eius cinis cū oleo eius uel oleo amigdalino lini
 tus cōfert̄ alopicie. & eius oleū facit̄ nasci barbā q̄
 tardatur. Et eius oleū phibet̄ herpostimenū & car
 cūculos. Itē obtalmiā ualet uapor decoctiōis eius
 ī aqua ros̄ & resoluit̄ eā. Cōfert̄ difficultati anhe
 litus uinū decoctionis eius. Itē decoctio eius & ab
 sinthei ī aq̄ & exibeat̄ cū paḡ mellis extrahit̄ uer
 mes & ascarides & īterfcit̄ eas. Et uinū decoctiōis
 ei⁹ cū arthemisia & semie petrosilini prouocat̄ uri
 nam & menstrua. Et eius oleū confert̄ frigori ri
 goris febrilis pulsuū manuū & pedum ante
 oram rigoris inde ungerdo. Idem oleum confert̄
 puncture scorpionis aut aliorum animalium ue
 nenosorum. Item uinum decoctionis eius & dra
 ganti spiritualia calefacit̄ membra miscendo cum
 parum zucari propter eius amaritudinem. Idem
 ualet contra stranguriam & dissuriam & ad opila
 tionem splenis & epatis addēdo scolopendriam.
 Item cum infirmus surgit̄ ab infirmitate ad ner
 uorum confortationem ualet aqua decoctionis
 eius lauendule.

SCICADOSARABICVM

Scicadosarabicū ē calidū & siccū ī tertio gradu
 Pandecta. Sed fm̄ lo. mesue capitulo de scicado
 sarabico ē calidū in primo & siccū in secundo. & ē
 compositum ex partibus terreis frigidis dantibus
 ei stipticitatem paucam & ex partibus igneis sub
 tilibus a quibus in sunt ei acuitas & amaritudo.
 sed acuitas plus ē sua amaritudine & amaritudo
 plus est stipticitate ipsius propter quod est sub

tiliatiuū: resolutiuū apitiuū opilationū: absterſiuū
 & resolutiuū nature & ē p̄ſeruatiuū phibēs a pu-
 trefatiōe. & ē ex parte ſtipticitatis pauce cōfortati-
 uum cordis & cerebri & neruorū & uifceꝝ. Et phi-
 bēdū ē habitū colerā i stomacho: cōturbat enim
 eā i ducēs ſiti & uomitū & ē eſtuationē laborioſā.
 Et ē colericis obeſt. Et ē ex debilitate ſoluētū pro-
 pter qđ miſcēdū ē ei ſal gēma aut mirabolani indi-
 ſeu lebuli magnificat enī opationē ei. Et ſcinca-
 dos arabicu ſolutiōe educit melācolia & flegma.
 mūdificat cerebrū & neruos & mēbra ſeſuū & p-
 prie i egritudinib⁹ capitis. Effuſio floꝝ ſcicados
 arabici. ſ. ō. uel. ō. i. aq̄ caſei cū uiuiſſimulis ad-
 ditis mirabolāis nigris uel lebulis. .i. ſtet i fuſio-
 ne p noctē coler & colature addat dyafeniconis
 uel dyafene. .i. caſſ. fiſtule. .ii. miſce & fiat hau-
 ſtus cōueniēs p̄ſolutiōe hūorū ut ſupra. Et fomē-
 tatio facta ex eo & maiorana & ſpicaceltica cū aq̄
 decoctiōis ei: uel lotio capitis cōfert egritudini-
 b⁹ frigidis capitis. Et oleū ſcicados ara. cōfortat ce-
 rebꝝ & neruos & os calefacit & uiuificat. & euapo-
 ratio decoctiōis ei apit opilationē nariū. Et uinū
 decoctiōis ei & ſcolopēdrie cū ſglla ē medicina bo-
 na i opilationē ſplenis: epatis & uifceꝝ & ē ſedatiuū
 doloris laertorꝝ & neruorū & iuncturā ſm om-
 nem modum adminiſtrationis. Meſue. Serapio.

SPARGVS

¶ Spargus calide & ſicce cōplexiōis. habet uirtutē
 aperitiuā opilationū ſplenis & epatis & renū. &
 habet etiā uirtutē absterſiuā & pprie ſemē eius &
 radix. Et quādo decoquitur radix eius & bibitur
 decoctio ipſius cōfert ſtragurie & yctericie & ſcia-
 tice paſſionibus in uino decoquendo. Et quando
 ex decoctiōe eius cū uino addito pietro fit mix-
 tio & inde abluatur os cōfert cōtra dolorē dētiū.

Et quādo elixatur una una elixatiōe seu ebulitiōe
 & comeditur mollit uentrem & prouocat urinā.
 & quando oqui tur in uino prodest decoctio eius
 morfui animalium uenenosorum. Et semen eius
 quando bibitur facit operationes radice. & dicit
 q̄ elixatura eius occidit canes. & dicunt aliqui q̄
 quādo cornua arietum sepeliuntur in terra nascu
 tur inde spargi. & ppietas eius est remouere dolo
 rem lumborum qui fit a flegmate & uentositate.
 & etiam remouet dolorem colice passionis. quia
 mollificat uentrem. & si homo utitur eo multum
 facit nau seam. Radix & semen spargi sunt diure
 tica modicum nutrimenti habentes & non bene
 digeruntur. Est etiam absterfuiue uirtutis nō tamē
 calefacit manifeste neq; infrigidat ideo tamen re
 num q̄ epatis opilatiuus est magis semen & radi
 ces q̄ herba. Pandecta & Serapio. Et secūdū Pla
 tearium spargus est calidus & siccus in tertio & se
 men & radix afui medicine competūt. & extremi
 tates spargorum ante productionem seminis cū
 carnibus elixate. uel cum sola aqua ualent contra
 ouilationē splenis & epatis & contra stranguriā &
 diffuriā. & similiter cōtra dolorem stomachi & in
 testinorum & contra yliacam passionem. Itē uni
 uersaliter aqua decoctionis seminis eius ualet ad
 prædicta. Et semen eius per annum seruatur.

SAVINA

¶ Savina calida & sicca i tertio gradu. solū folia
 medicine cōpetūt. Vinū decoctiois eius ualet con
 tra dolore stomachi & intestinorū & yliace passio
 nis & contra strāguriā. Et sauina cōcta cum se
 mine aneti & folis altea in uino & cathaplasma
 ta super pectinem ualet contra stranguriā & dif
 furiā. & inde prouocat urinam sedando dolo
 rem uesice. Est enī sauina dyaforetica & diuretica

fomentatio ex ea facta ex aqua decoctionis eius
 uel uino ualet contra praedicta. s. prouocando urinā
 & menstrua & secundinā educit decocta in oleo.
 & contra tenasmon ex frigida causa decoctio i ui
 no & aceto cū taxobarbato miscēdo & fiat eula
 cisma id est fessio super talem decoctioem & mul
 tum ualebit. Pōitur etiā sauina puluerizata cum
 sulphure & litargiro & succo lappacii acuti & pa
 rūrū axungie porci & fiat unguentum contra scabiē
 ulcerosam seu sauiosam. Vapor etiam decoctiois
 sauiue & bethonice in uino decoquendo prodest
 aduersus reuma frigidum per nares fumendo. Pā
 decta. Item uirtus etiam ei^s dissoluit & dispergit
 putredinem ulcerum putredorum malorum cor
 rodentium antiquorum. & succus eius cum mel
 le mixtus mundificat ulcera melancholica sordida
 & aufert erisipilam. & propter causam suā subtili
 tatis prouocat mēstrua plus omni alia medicina.
 Et eius usus nimius facit migere sanguinem & in
 terficat foetum uiuentem & expellit mortuum. Se
 rapio. & folia eius contusa cum aceto prohibet di
 lationem ulcerum corrodetium & sedat aposte
 mata corrosiua. Et aqua decoctionis eius cū ceru
 fat aufert liuorem cutis & aufert escaram factam
 ex igne.

SEMPER VIVA

Semper uia ē herba sic dicta qā sepe uiridis
 frigida ē i tertio gradu cū siccitate pauca. Et uiri
 dis ē multe efficacie & in medicinis nō pōitur exic
 cata. Virtutē habet i frigidā & alterandi catha
 plasmata cū aceto uel agresta mixta super mēbra
 multū calefacta & apotemata calida quia extin
 guit calorē extraneū & sedat dolorem factū ex cā
 calida cuiuslibet membri in principio applicādo

CCCXX
gratia repercussionis materiei licet postmodū ab-
sit inspissando materiam. Cōtra combustionem
aquæ uel ignis fiat unguentū ex succo eius & oleo
ros & pay cere sed nō debet poni in primis tribus
sed calida ponantur ut fumositatis fiat euapora-
tio. unde prius iungamus sapōe & similibus. post
tertium uero diem inungimus ungueto ut supra
ad liniē dum. Item succus semperuue uel eius aq̄
confert fluxui sanguinis narium ungerdo fron-
tem: tempora & guttur & epar miscēdo parum sā-
dali rubei. Et experimento habetur q̄ multum ua-
let notanter fluxui narium prouenienti ex ebulli-
tione sanguinis i iuuenibus & epate calefacto. Et
sunt duæ species scilicet maior quæ ut plurimum
nascitur in locis edificatis ex lateribus quidam fa-
ciunt eam nasci in domib⁹ suis supra tectum. Sed
minor scilicet uermicularis nascitur in muris & in
locis petrosis. & substantia eius est aquosa & sapor
eius stipticus. Cōfert etiā succus eius erisipile &
apostematibus multū calidis quæ dilatatur i cor-
pore. Item semperuua cocta cum radice planta-
ginis posita supra podagram confert & sedat do-
lorem eis. Item succus cum aceto confert in plaga
sancti antonii. Serapio.

SQVILLA

Squilla ē calida & siccā i tertio gradu & dicitur
cepe muris qa mures interficit. Est enī cōposita ex
igneis partibus in superficie dantibus ei acuitatis
uehementiam & ex partibus terreis adustis danti-
bus ei amaritudinem & ex partibus aereis danti-
b⁹ ei de dulcedine aliquid. Est enī iscisua & ulce-
ratiua: adustiua: resolutiua materierū. attractiua
ad exteriora. subtiliatiua partium grossarum & ui

scolarū a putredine cōseruatiua. & rectificatur cū
 affatiōe & præparat cū aceto ut materias grossas &
 adherētes submersas facile poterit expellere. & me
 li^o ē q̄ cepa squille affet uel coquat & postea ammi
 nistret & sic minuet fortitudo & acuitas suæ uir
 tutis & affata habet multa & maxia iuuamēta. Et
 assat iter prius uel iuoluat pasta uel luto ī furno
 donec coquat deinde extrahat. & acetū squilliticū sic
 fit: cepa squille scī dat ī lamias & cū filo separatū
 affigatur & siccetur ī umbra. xl. dieb^o. post ea su
 mat quātitas unī māipuli & ponat ī uase uitria
 co & picatur desup acetū fortissimū & pōatur in
 sole. xl. diebus. Et cū aceto squillitico fit ablutio
 oris & restrigit gūgas laxas & cōfirmat dētes cō
 motos & aufert putredinē oris & ellixatura squil
 le spata cū melle in potu amministrata fortificat
 trabeā arteriā & clarificat uocē & cōfert ad debili
 tatē stomachi & ad maliciā digestiōis & opilatiōes
 ei^o & ad melācolia & apoplexiā & epilētiā & frāgit
 lapidē uesice & cōfert suffocatiōi matricis & apo
 stematib^o splenis & ad sciaticā & meliorat colorē
 & acuit uisum. & ei^o succus picatur ad aurem &
 cōfert grauitati auditus. Et uniuersaliter ualet oī
 bus egnitudinibus corporis præter q̄ ulceribus in
 trinsicis. & confert in ydropisi & yctericie & stran
 gurie & paralisi. Auicenna. Pandecta. Serapio.

SAMBVCVS

Sambucus ē calidus & siccus ī tertio gradu: ē
 quoddā diureticā id est aperitiuū & dyaporeticū.
 ī sudoris puocatiuū. Folia sambuci humida nō
 sicca qn̄ cōtusa cū aceto & sale ponunt sup empe
 tiginē id est malā speciem scabiei & pānū faciei mul
 tū cōfert & resoluit omnē superfluitatē cutis. Idē
 aqua dacoctionis eius cū cerufa & odor floꝝ sam
 buci ī ducit sodā. id est. dolorē capitis illoꝝ q̄ sunt cali

de cōplexiōis. & si tales odorēt nimiū de eo incur-
 runt fluxū sanguinis nariū. Et uinū decoctionis
 eius & lauendule confert in catarro & oibus abun-
 dātibz flegmate falso & senibus frigide comple-
 xionis & cōfert doloribus q̄ fiunt ex flegmate ui-
 scofo. folia uel flores sambuci & folia alteæ cū ui-
 no cocta & emplastrata prodest. Et oleū florū sā-
 buci cōfert egritu dinibz frigidis in neruis. & odor
 eius licet causet dolorē capitis uerūtāmē cū hoc re-
 soluit sodā factā a flegmate quādo odoratur. &
 facit possidere rubeдинē i facie multitudine odora-
 menti eius. Et folia eius quādo coquuntur cum
 aliis oleribus laxat flegma. Similiter sumitates ra-
 morum elige & comeste faciūt. Radix uero eius
 per se uel cum radice ebuli in uino cocta & datur
 ydropicis miro modo confert. Et quando coqui-
 tur in aqua cum arthemisia & fiat eulacisima in
 quo sedet mulier laxat duriciem matricis & dila-
 tat orificium eius & mundificat eam & secundi-
 nam expellit. & est bonum combustioni ignis &
 morfui canis succus eius. Et succus eius denigrat
 capillos & conglutinat ulcera concaua & fistulas.
 & ex succo eius & sepo ircino addito succo alteæ
 confert podagre. & succus eius immisus auri se-
 dat tinitum eius & occidit uermes in eis. Serapio.
 Pandecta.

SALIX

Salix ē frigide & sicce cōplexionis i prio gradu.
 Virtus folioꝝ & corticū & fructus salicis & succi
 eiꝝ ē stiptica. Et quādo bibūtur folia eius cū uino
 & pipere conferunt colice passioni. Et quando su-
 mit aqua decoctionis eius prohibet īpregnatio-
 nem. Et aqua decoctionis fructus eius confert
 sputo sanguinis quando bibitur. Et cortex eius si-
 militer hoc facit. Et decoctio eius administrata

sup pedes podagricoꝝ cōfert eis multū. Idē mūdi
 ficat furfures capitis lixiuū i de factū. Et aq̄ seu
 hūiditas reperta itra corticē abstergit oculū & au
 fert tenebrositatē eius. Itē succus salicis glutinat
 uulnera recētia. Et succus eius cōfert fluxui sāgui
 nis. Item cinis salicis. s. corticis ei⁹ ē exiccatiu⁹ mul
 tū i oibus i quibus medicus idiget exiccatiōe. Itē
 succus eius cū aqua plātagnis multū cōfert i dī
 sinteria. Et succus folioꝝ sal. cis cū aceto remouet
 uerucas & nodos & pustulas i corporē genitas. tē
 succus eius cōfert i dolore auris. uirtus fructus &
 folioꝝ ē stiptica sine pūctiōe & dissecat exiccatiōe
 ocula. Et ex aqua decoctionis folioꝝ salicis & cor
 ticū eius & plantagnis cū boloarmeno fit cliste
 re illi qui egerit sanguinē & succus eius mittitur i
 aures ex quibus emittitur sanies. & succus eius cō
 solidat & conglutinat ulcera magna. & operatio
 in hiis rebus est fortior quando bibitur cum ui
 no stiptico nigro. & quando ex foliis recentibus
 eius solis fit emplastrum confert fluxui sāguinis
 undecūq; exeat. Et succus foliorum eius cū aqua
 endiuie cum parum zucari albi ualet contra ca
 lore m febrilem in potu exhibitus. Item aqua eius
 ualet contra ystenciam. & opilationē epatis. tem
 folia eius incubili sperfa febricitantes refrigerant.
 Auicenna. Serapio.

SAXIFRAGA

☞ Saxifraga calida & sicca i tertio. sic dicitur. qa
 saxum frangit. Virtutē habet diureticam & disso
 lutiuam. lapidem frangit in renibus & uesica. Va
 let etiā cōtra stranguriam & dissuriam & uitiū la
 pidis. Vinum decoctiōis saxifrage & seminis feni
 culi. petrosilini. miliifolis cōfert multū talibus di
 scrasis iā dictis. Idē ualet cōtra colicā & yliacā pas
 siones. Et puluis saxifrage i ouo sorbili exhibitus